

BURMA ELLER MYANMAR?

Landet bliver nu officielt kaldt Myanmar, men Mogens Lykketoft og Mette Holm har valgt at kalde landet for både Burma og Myanmar. Navnet Myanmar inkluderer alle befolkningsgrupper, hvorimod Burma også er betegnelsen for landets største etniske gruppe.

Navneforvirringen skabte lidt af et diplomatisk problem, da Folketingets præsidium var der, fortæller Mogens Lykketoft: "Eksgegeneralen og parlamentsformanden kaldte det Myanmar og Aung San Suu Kyi for Burma, så vi skulle lige finde ud af, hvad vi kaldte landet. Vi endte med at sige Burma-Myanmar."

Lykketofts og Holms: *Burma Myanmar - fortællinger fra et land i forandring* udkom på People's Press i efteråret 2012.

ET ARBEJDENDE FRILANDSMUSEUM

Tidligere udenrigsminister Mogens Lykketoft mødte fattigdom og et brutalt diktatur, da han besøgte Myanmar/Burma første gang. I dag er undertrykkelsen forvandlet til håb og optimisme – men der er meget had.

AF LAURA ENGSTRØM

■ DET ER IKKE MERE END ET PAR ÅR SIDEN, Mogens Lykketoft første gang satte sine fødder på burmesisk jord.

Inden da havde han hørt meget om landet. Hvordan det var indkapslet i en tidslomme, og hvor smukt der var. Både fra en nær ven og fra sin hustru, journalisten Mette Holm, der også havde rejst i Myanmar i 1990'erne. I den bog, de to har udgivet sammen i foråret, skriver hun om at leve af cognac og bananer i et land, hvor det var småt med forsyninger. Så slemt var det ikke, da Mogens Lykketoft første gang kom til landet i nytåret 2010. Men det var specielt:

“Det var en mærkelig fornemmelse at være i et land, der har været helt fastfrosset i 50 år. Det var spændende at opleve. Det var selvfølgelig ikke særlig spændende for burmeserne at leve under livsvilkår, hvor de stadig pløjer med okser og ikke har nogen form for moderne bekvemmeligheder. Men det var ganske overvældende,” fortæller han.

Første gang, han og hans kone var af sted, havde Lykketoft ladet sit diplomatpas ligge hjemme. Havde myndighederne vidst, at det var en tidligere dansk udenrigsminister og en dansk journalist, der kom ind i landet, er det ikke sikkert, de havde fået lov at komme ind. Mogens Lykketoft husker den trykkede stemning, der herskede i Myanmar på det tidspunkt:

“Man måtte ikke tale med nogen, og man kunne mærke, at folk var bange for at enga-

“

Klostrene er det, der har bundet samfundet sammen. Som rationel vesterlænding kan man måske godt spørge sig selv, når man rejser i landet: Hvorfor har de brugt så mange penge på templerne, når de er så fattige? Men det har de altså. Klostrene er en vigtig del af den sociale struktur.

gere sig i en debat med udlændinge. Folk blev overvåget, de gik med nedbøjede hoveder, og Aung San Suu Kyis (den karismatiske oppositionsleder, red.) navn måtte ikke nævnes. Den guide, vi havde med rundt, ville ikke sige meget, for tænk nu hvis chaufføren talte engelsk og hørte, hvad han sagde. Og så var pressen censureret, og militæret var alle vegne,” beretter Mogens Lykketoft.

ET FRODIGT LUKKET LAND

På få årtier var Myanmar gået fra at være et land, der var rigere end Kina, Thailand og Indien, til at være et af Sydøstasiens fattigste lande. Som Lykketoft siger:

“Da militærdiktaturet kom til, blev alt nationaliseret, og indere, der havde siddet på en stor del af forretningslivet, blev smidt ud. Tilbage var folk, der var inkompetente og ikke kunne drive det. Det blev drevet af nogle, der var bange for udviklingen, og som lukkede landet helt af for omverdenen. Og til sidst lukkede noget af omverdenen også af over for Myanmar.”

Konsekvensen var det, Lykketoft betegner som “et arbejdende frilandsmuseum”. Men Myanmar havde en stor fordel frem for Nordkorea, der ligeledes er styret af et nådesløst diktatur: geografien.

“Det er næsten umuligt at fremkalde massiv sult i Myanmar. Bare man stikker en pind i jorden, skyder der noget op. Det er ikke nogen